

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 7/2004 rd

Statsrådets utredning med anledning av regeringens ställningstagande till kommissionens meddelande 10.2.2004 om budgetramarna

Till stora utskottet

INLEDNING

Remiss

Stora utskottet sände den 18 februari 2004 statsrådets utredning med anledning av regeringens ställningstagande till kommissionens meddelande 10.2.2004 om budgetramarna (E 4/2004 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för eventuella åtgärder.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- äldre regeringssekreterare Kari Valonen, jord- och skogsbruksministeriet

- budgetråd Rauno Lämsä, finansministeriet
- direktör Tapio Kytölä, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter rf
- ordförande Holger Falck, Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund
- direktör Kyösti Pietola, MTT Ekonomisk forskning
- direktör Claes von Ungern-Sternberg, Skogsindustri rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av
— Livsmedelsindustriförbundet rf.

STATSRÅDETS UTREDNING

Förslaget

Allmänt

Europeiska unionen står inför sin största utmaning. Utvidgningen med tio nya medlemsstater i år är ett väsentligt steg mot europeisk integration och avskaffande av den efterkrigstida tudelning i Europa. Skillnaderna i levnadsstandard mellan unionens medlemsstater kommer att vara större än någonsin och det innebär en utmaning för sammanhållningspolitiken.

Samtidigt bör unionen i allt högre grad fokusera på verksamhet med mervärde när den sker

på unionsnivå och inte bara på enskilda medlemsstaters nivå. Ett mervärde uppkommer om unionens ekonomiska konkurrenskraft förstärks och unionens övriga verksamhet, bl.a. i rättsliga och inrikes frågor, miljöfrågor och yttre förbindelser ger ett mervärde. Unionens verksamhet måste få klara prioriteringar med adekvat resurstilldelning. Vid förhandlingarna gäller det att bedöma noggrant för alla sektorer om unionen tillför verksamheten ett mervärde.

Besluten om budgetramarna kommer att avspejla unionens förmåga att anta dessa utmaningar. Regeringen anser att de nya budgetramarna ska stödja unionens politiska mål. Det

handlar inte bara om budgetberäkningar utan också om politiska val. Budgetramarna bör backa upp den generella ambitionen att bevara en enhetlig union och de måste tillfredsställa alla medlemsstater.

Regeringen ser det som mycket viktigt att både medlemsstaterna och unionen iakttar en sträng budgetdisciplin. Men det får inte bli ett hinder för solidariteten mellan medlemsstaterna. Det ligger i hela unionens intresse att de nya medlemsstaterna snabbt integreras, men också de svagaste områdena i de nuvarande medlemsstaterna bör stödjas.

Regional- och landsbygdspolitiken

Landsbygdsutvecklingen har blivit styvmoderligt behandlad i kommissionens meddelande. Finland ställer sig bakom kommissionens förslag om samlad finansiering av landsbygdsutvecklingsåtgärder. Den gemensamma jordbruks-

politiken för vilken anslagen spikades i oktober 2002 och juni 2003 måste backas upp av en aktiv landsbygdsutvecklingspolitik inom hela unionen. Uppkomsten av flerföretagsamhet och nya arbetstillfällen på landsbygden måste främjas effektivare också med gemensamma unionsåtgärder. Det förutsätter att resurserna för landsbygdsutveckling ökas mer än kommissionen föreslår, med cirka 20 procent jämfört med nuvarande nivå (1 b).

Finland har fortsatt som mål att landets nordliga och östliga områden ska omfattas av det högsta regionala stödet också under den kommande finansieringsperioden. Dessa områdens särförhållanden och svagare ställning jämfört med andra områden erkändes redan i Finlands anslutningsfördrag. För Finland är det en nyckelfråga att denna ställning erkänns också i framtiden. Med tanke på budgetmedel är det ändå fråga om en mycket liten sak på unionsnivå.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Utskottet noterar att Agenda 2007 i sin helhet handlar om förberedelser för EU:s kommande budgetramar (2007—2013) och politiska reformer med anknytning till den kommande ramperioden. De gäller speciellt unionens regional- och strukturpolitik, landsbygdsutvecklingspolitik och forskningspolitik och annan sektorpolitik. Enligt utredning till utskottet kommer jordbrukets direkta stöd och marknadsåtgärder sannolikt inte att tas upp i samband med behandlingen av ramarna. Innehållet i dem spikades redan sommaren 2003 och budgetramarna för dem drogs upp fram till 2013 redan i oktober 2002. Men utskottet understryker att de överenskomna budgetramarna för jordbruket i samband med utvidgningen inte får inskränkas ytterligare, om EU:s totala utgifter minskas mer än kommissionen föreslår.

Kommissionen föreslår en total omstrukturering av budgetramarna. Målet är en politikinriktad struktur som stämmer mot unionens överens-

komna prioriteringar. Rubriken "Naturresurser" ska innefatta de nuvarande direkta stöden till jordbruket, marknadsåtgärder, utgifter för landsbygdsutveckling, utgifter för fiskeripolitiken och de miljöåtgärder som nu finansieras från rubrik 3. Den andel som rubriken "Naturresurser" upptar av EU:s samlade utgifter minskar från 45 till 35 procent under ramperioden.

Vad gäller utgifterna för den gemensamma jordbrukspolitiken utgår kommissionen som sagt från att det beslut som Europeiska rådet i Bryssel fattade i oktober 2002 om nivån på jordbruksutgifterna i en gemenskap med 25 medlemsstater fram till 2013 ska respekteras. Utgifterna för Bulgariens och Rumäniens medlemskap kommer ovanpå detta. I fråga om Bulgarien och Rumänien tillämpas samma principer för successivt införande av direkta stöd som för de 10 stater som nu blir medlemmar.

Utgifterna för landsbygdsutveckling samlas under en rubrik. För tillfället finansieras de med medel från flera olika källor, främst jordbruks-

huvudrubrikens underrubrik 1 b och strukturfonderna. Kommissionens förslag till belopp för landsbygdsfinansiering utgår från att medlen från jordbrukshuvudrubrikens underrubrik 1 b "Finansiering av landsbygdsutveckling", hälften av landsbygdsutvecklingsmedlen för mål 1-områden och landsbygdsutvecklingsmedlen både för de 10 kommande medlemsstaterna och Bulgarien och Rumänien ska samlas.

Utskottet anser i linje med regeringens ställningstagande att landsbygdsutvecklingen har blivit styvmoderligt behandlad i kommissionens meddelande. Den gemensamma jordbrukspolitiken för vilken anslagen spikades i oktober 2002 och juni 2003 måste backas upp av en aktiv landsbygdsutvecklingspolitik inom hela unionen. Flerföretagsamhet och uppkomsten av nya arbetstillfällen på landsbygden måste främjas genom effektivare gemenskapsåtgärder. Utskottet anser precis som regeringen att det måste avsättas mera resurser för landsbygdsutveckling än vad regeringen föreslår. Det förutsätter fortsatta åtgärder typ gemenskapsinitiativet LEADER.

I linje med regeringens ställningstagande ser utskottet det som utomordentligt viktigt att Finlands nordliga och östliga områden under den kommande finansieringsperioden fortsatt omfattas av gemenskapens högsta regionala stöd på grund av områdenas särförhållanden och strukturellt svagare villkor jämfört med andra områden. Dessa särförhållanden och strukturellt svagare villkor erkändes redan i Finlands anslutningsfördrag. Finansiellt sett är det fråga om en mycket liten sak på gemenskapsnivå.

Kommissionens meddelande stannar för åtagandebemyndigandenas del vid 1,27 procent av bni i EU 2013 (inbegripet Europeiska utvecklingsfonden). Utifrån de sektorpolitiska beräkningarna i utredningen anser regeringen att EU:s budgetramar (åtaganden) under den kommande perioden bör läggas fast vid högst 1,1 procent av bni i EU. Vidare menar regeringen att denna samlade beräkning bör trygga att ytterligare resurser kan anvisas för de prioriteringar som är viktiga inte minst för Finland och som ger det bästa resultatet. Denna ståndpunkt kommer att preciseras när kommissionen lägger fram sina lagstiftningsförslag sommaren 2004. Det är ytterst viktigt att det inte skärs i anslagen för landsbygdsutveckling, anser utskottet, om EU avser att skära i de totala utgifterna på det sätt som kommissionen föreslår.

Utlåtande

Jord- och skogsbruksutskottet anför

att utskottet omfattar regeringens syn på saken och understryker särskilt att de redan överenskomna utgiftsramarna för jordbruket inte bör begränsas ytterligare och att det inte heller bör skäras i anslagen för landsbygdsutveckling, om EU:s totala utgifter minskas mer än vad kommissionen föreslår, och

att Finlands nordliga och östliga områden under den kommande finansieringsperioden fortsatt bör omfattas av gemenskapens högsta regionala stöd.

JsUU 7/2004 rd — E 4/2004 rd

Helsingfors den 1 april 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Sirkka-Liisa Anttila /cent
vordf. Harry Wallin /sd
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Pertti Hemmilä /saml
Matti Kauppila /vänst
Esko Kiviranta /cent
Katri Komi /cent
Risto Kuisma /sd
Lauri Kähkönen /sd

Esa Lahtela /sd
Minna Lintonen /sd
Eero Lämsä /cent
Reijo Paajanen /saml
Erkki Pulliainen /gröna
Kimmo Tiilikainen /cent
Pekka Vilkuna /cent
Lasse Virén /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.